

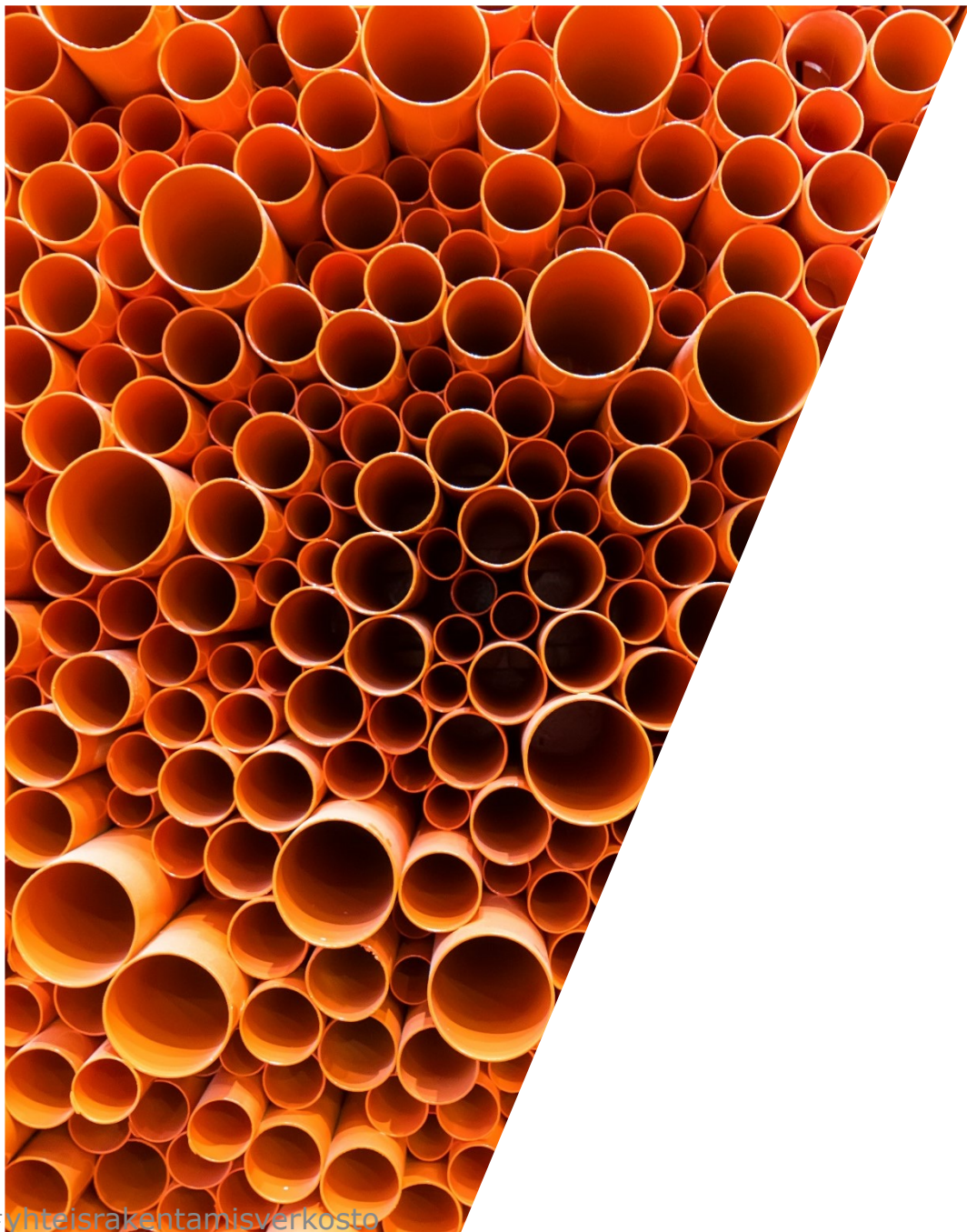

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Yhteisrakentamis- verkosto 1/2020

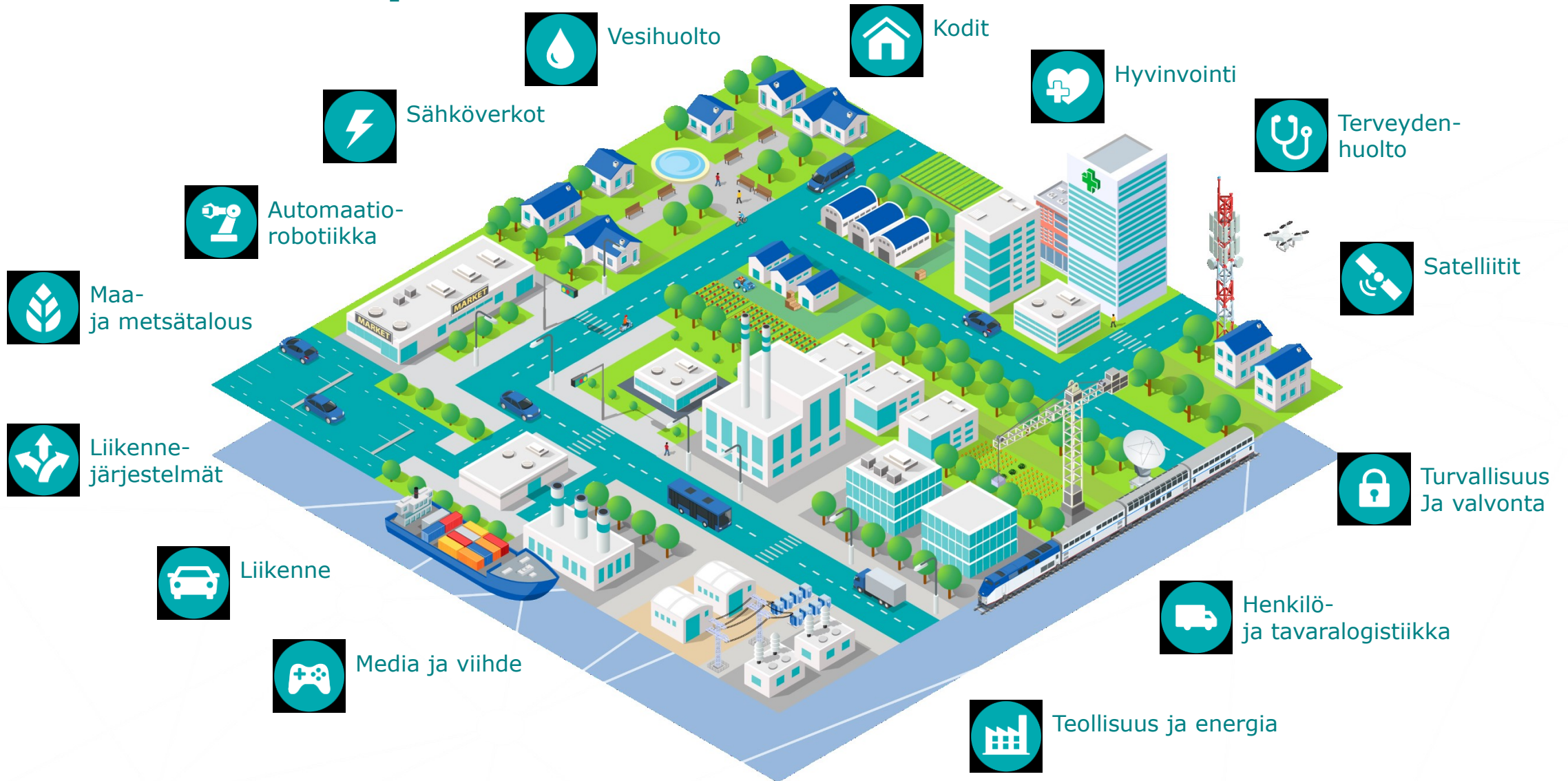
#yhteisrakentamisverkosto

Passiivisen infran yhteiskäyttö

Päivi Peltola-Ojala

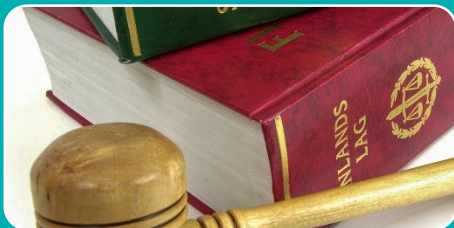
Viestintäverkot (valokuitu/5G/4G/3G/2G) ovat alusta kaikille palveluille

Passiivisen infrastruktuurin tehokas yhteiskäyttö alentaa verkkojen rakentamiskustannuksia

Yhteisrakentamisdirektiivi
(61/2014)

Yhteisrakentamislaki (276/2016)

LVM:n digitaalisen infrastruktuurin
strategia 2018

Yhteisrakentamislaki ohjaa yhteiskäyttöön

Yhteiskäyttövelvoite

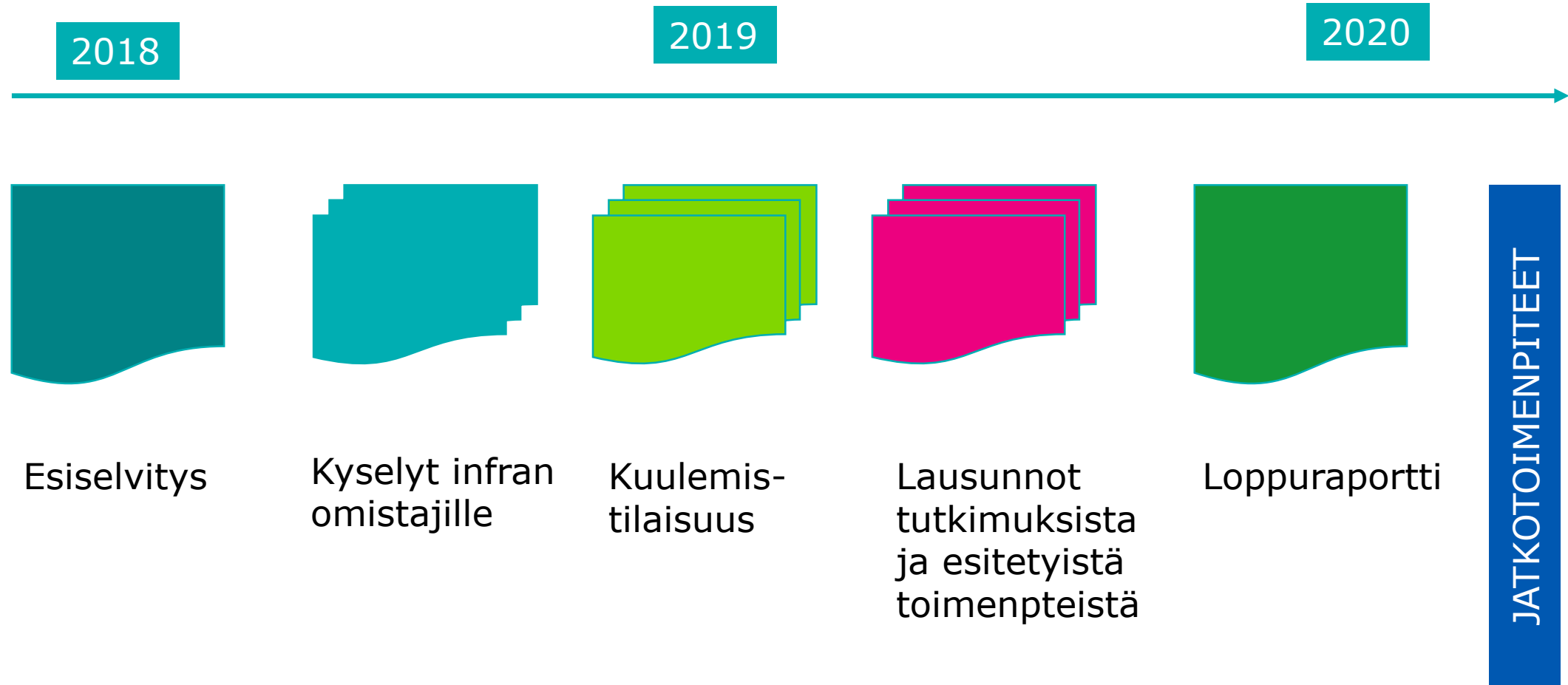
- Verkkotoimija on velvollinen luovuttamaan käyttöoikeuden fyysiseen infrastruktuuriinsa **oikeudenmukaisin ja kohtuullisin** ehdoin toisen verkkotoimijan kirjallisesta pyynnöstä.

Kieltäytymisperusteet

- 1) fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus yhteiskäyttöön;
- 2) verkkotoimijan oma käyttö ja kohtuullinen tuleva tarve;
- 3) yleisen tai kansallisen turvallisuuden vaarantuminen;
- 4) muiden samassa fyysisessä infrastruktuurissa tarjottavien palvelujen vaarantuminen.

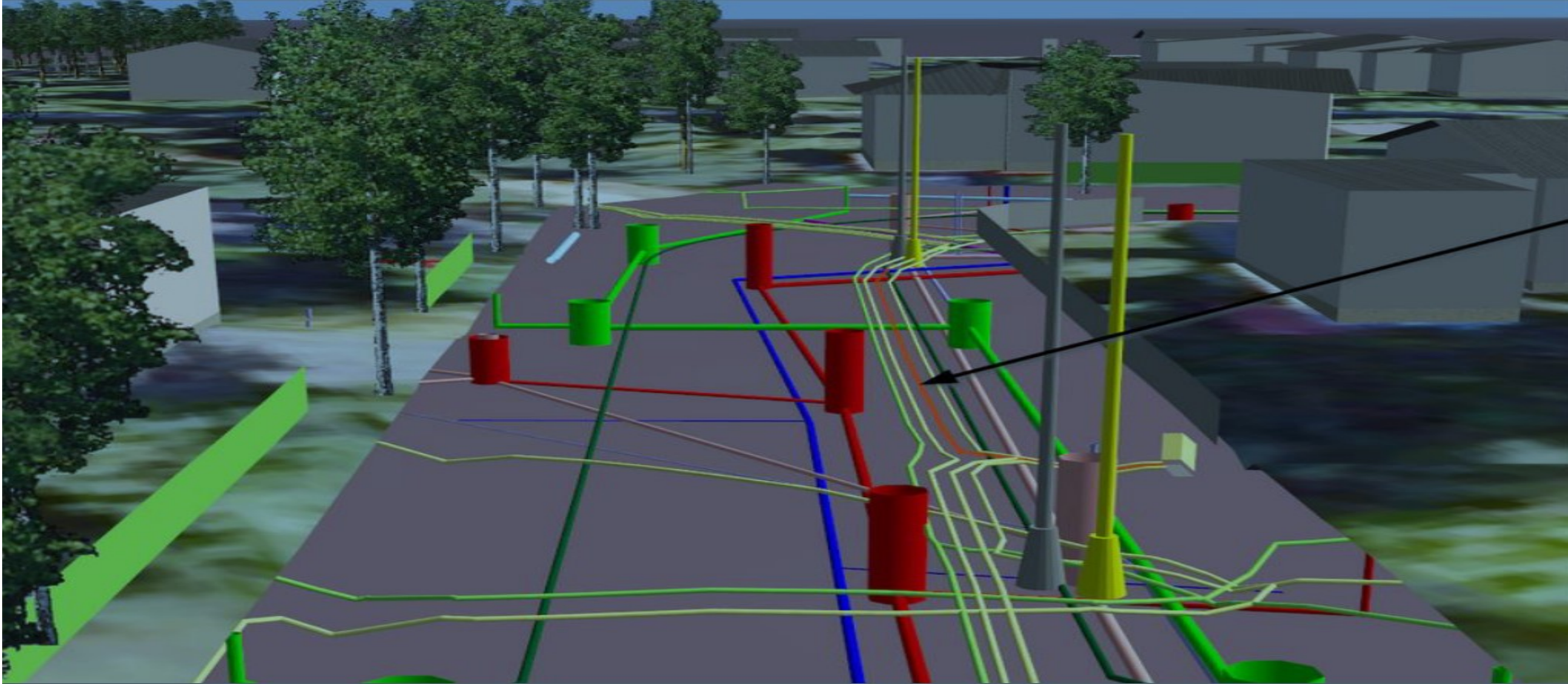
Pyyntöön vastattava 1 kk kuluessa

Passiivi-infran tilanteen selvittäminen

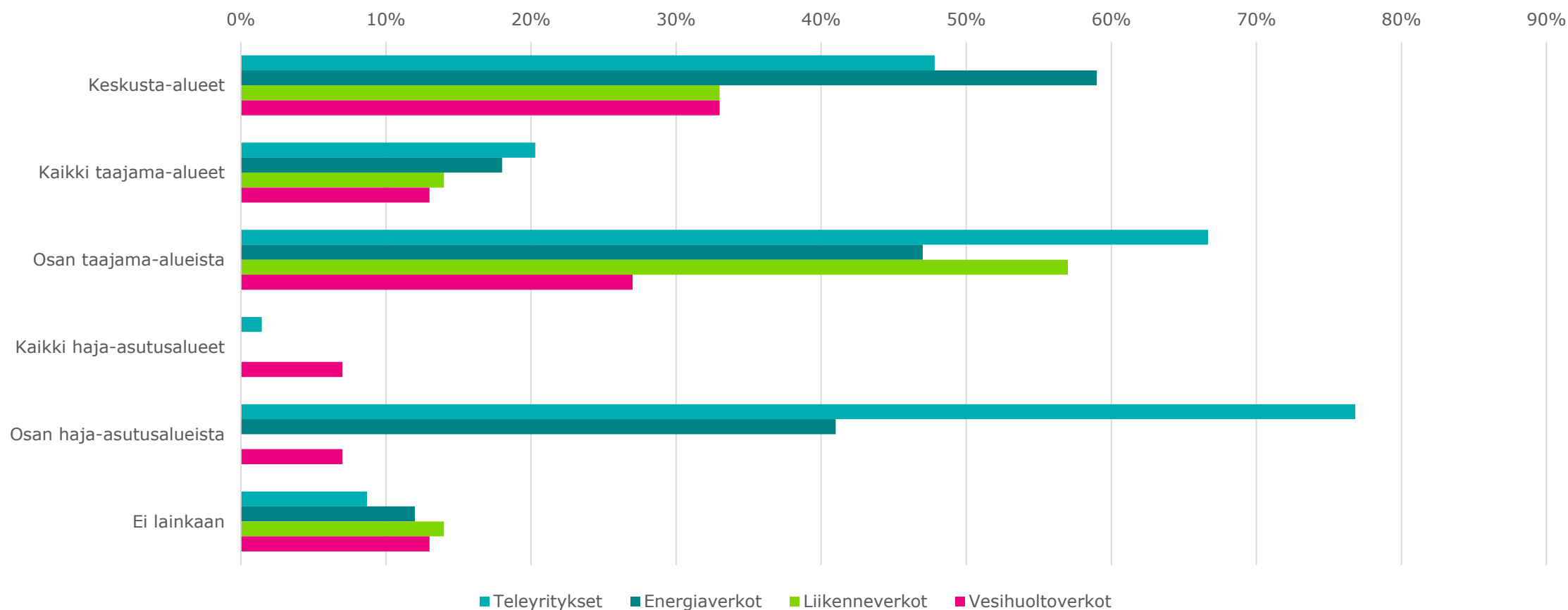
Nykytila

Passiivinen infrastruktuuri

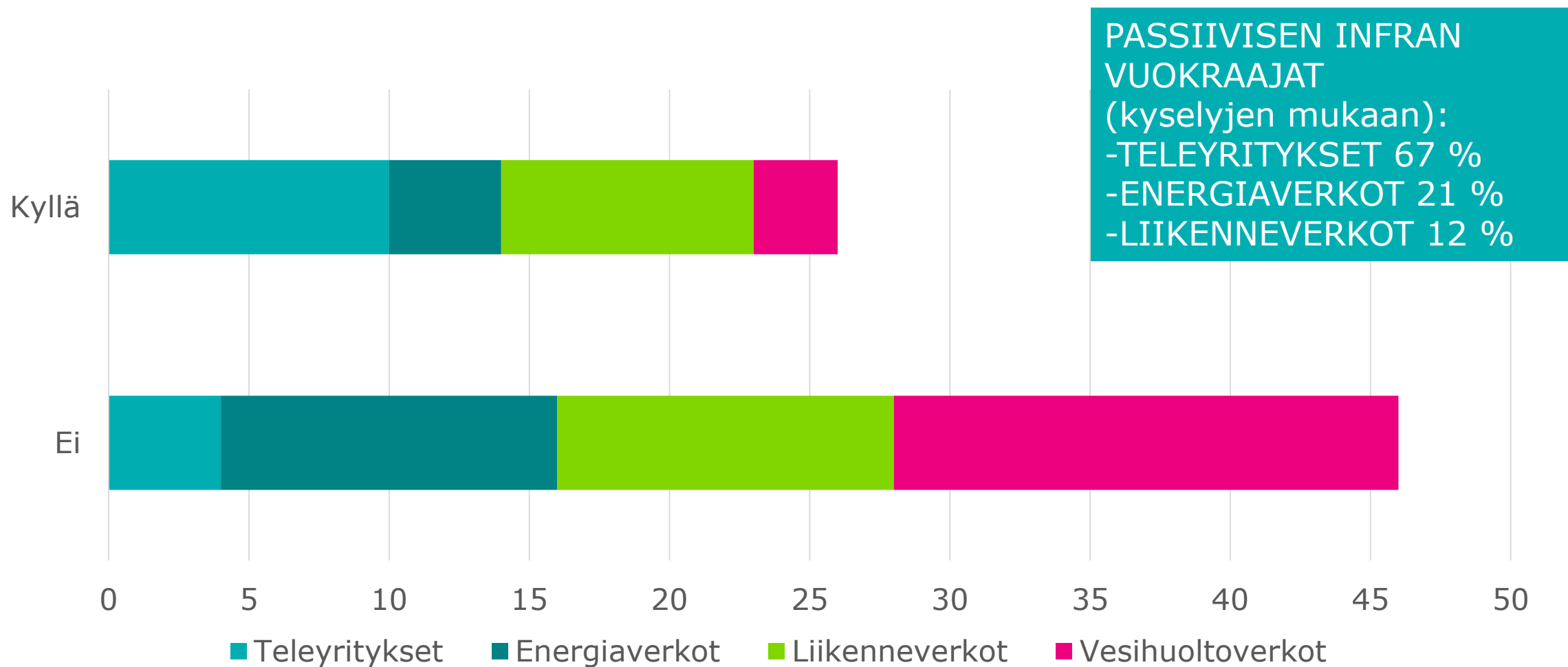

Kuva: Timo Korpela (2015), Kaapelisuojaputkitusten suunnittelu, rakentaminen ja käyttö. Kuva Jäälän Notkotien kaupunkimallista.

Passiivinen infra: suojausputki/varausputkitus/ennakkoputkitus muualla kuin tiealueilla (20 suurinta kaupunkia)

Vuokrataanko passiivista infraa muille?

Yhteiskäytön taloudellinen merkitys

- ▶ Vuokrauksen etuna kunnissa nähtiin asukashaittojen väheneminen ja infraomaisuuden heikkenemisen välttäminen
- ▶ Useat teleyritykset pitivät yhteiskäytöstä saatavia vuokratuloja liiketoiminnan kannalta merkityksellisinä. Erityisesti mainittiin tulot tukiasemayhteyksistä ja mastojen antennipaikoista sekä laitetiloista
- ▶ Osa julkisen sektorin toimijoista koki yhteiskäytön hankalaksi siksi, että sitä kautta voi syntyä julkiseksi tueksi katsottavaa etua vuokralaisille
- ▶ Investoinnit passiiviseen infraan koettiin epäonnistuneiksi, jos infraomaisuutta ei oltu onnistuttu saamaan yhteiskäyttöön

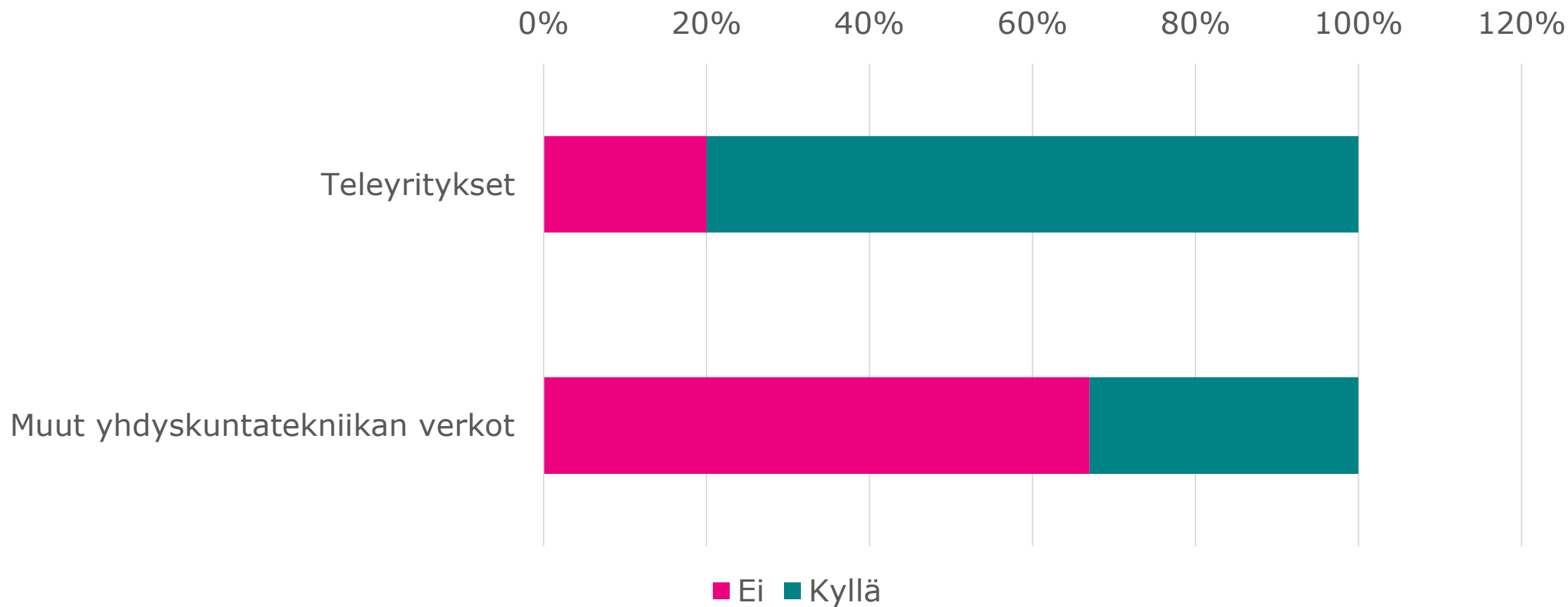

Matkaviestinverkon rooli passiivisen infran vuokrauksessa

- ▶ 5G:n osalta suurimmat haasteet ovat nykyisten tukiasemapaikkojen (masto- ja kiinteistökohteet) valmisteleminen tuleviin 5G-asennuksiin sekä uusien tukiasemapaikkojen saaminen
- ▶ 5G:n tuomat tärkeimmät haasteet tukiasemapaikoille ovat mastotilojen riittävyys uusille antennille sekä riittävän varmistetun sähkön saaminen
- ▶ Osan teleyrityksistä mielestä 5G:n rakentaminen on lisännyt haasteita mastojen, antennipaikkojen ja laitetilojen osalta, ja saatavuus on heikentynyt ja hinnat ovat korkeita
- ▶ Osan mielestä mastojen, antennipaikkojen ja laitetilojen yhteiskäyttö sujuu hyvin ja kyse oli vakiintuneesta toiminnasta
- ▶ Osan teleyrityksistä mielestä on tarvetta yhteiskäytön tehostamiseen tarvittaessa sääntelyn avulla

Vuokraamiseen on olemassa vakioprosessi

Passiivi-infran hyödyntämistä edistävät/estävät

Yhteistyö

Tiedon jakaminen

Yhteiset pelisäännöt

Parhaiden käytäntöjen
jakaminen

Oikea hintataso

Selkeät ja läpinäkyvät hinnat

Saatavuus helppo selvittää

Tiedonvaihto ei toimi

Epätietoisuus tarpeista ja
yhteiskäytön hyödyistä

Hinnoittelu

Tarpeet eivät kohta

Eriävät prosessit

Lupaprosessien kesto ja
lupamaksujen taso

Selvityksen perusteella syntyneitä toimenpide-ehdotuksia

Teleyritykset

- ▶ Yhteiskäyttö mastomarkkinoilla huomioitava
- ▶ Maanalaisen passiivisen infran vuokraaminen kiinnostaa, mutta yhteiskäytön tiellä on esteitä
- ▶ Kuntien osalta toimenpiteitä kaivattiin kaavoitukseen ja lupakäytäntöihin sekä passiivi-infran yhteiskäyttöön liittyen

Muu yhdyskuntatekniikka

- ▶ Yhteistyön aloittaminen ja varhaisessa vaiheessa
- ▶ Yhteisten pelisääntöjen löytäminen passiivisen infran yhteiskäytölle
- ▶ Tieto passiivisen infran sijainnista paremmin saataville

Komission yhteisrakentamisdirektiiviä koskeva tutkimus: haasteet passiivisen infran yhteiskäytössä

- ▶ Passiivisen infrastruktuurin sijaintia ja saatavuutta koskevan tiedon saatavuusongelmiin.
- ▶ Epäselvään tai oletettavasti epäoikeudenmukaiseen kustannustenjakoon käyttöoikeuden vuokraajan ja infrastruktuurin omistajan välillä, mutta myös käyttöoikeuden luovuttajan jäämiseen tuottojen ja kustannussäästöjen ulkopuolelle.
- ▶ Riidat käyttöoikeuden hintatasosta koskivat erityisesti tilanteita, joissa yhteiskäyttöisen infran omistaa toinen teleyritys. Yhteiskäytön mahdollistamisen nähtiin vaikuttavan passiivisen infran omistavan teleyrityksen liiketoimintamahdollisuuksiin.
- ▶ Sopimusehtoihin, jotka rajoittivat yhteiskäyttöisen infran vuokralle ottajan itsenäisyyttä ja joustavuutta tai synnyttivät yksipuoleisia velvoitteita.

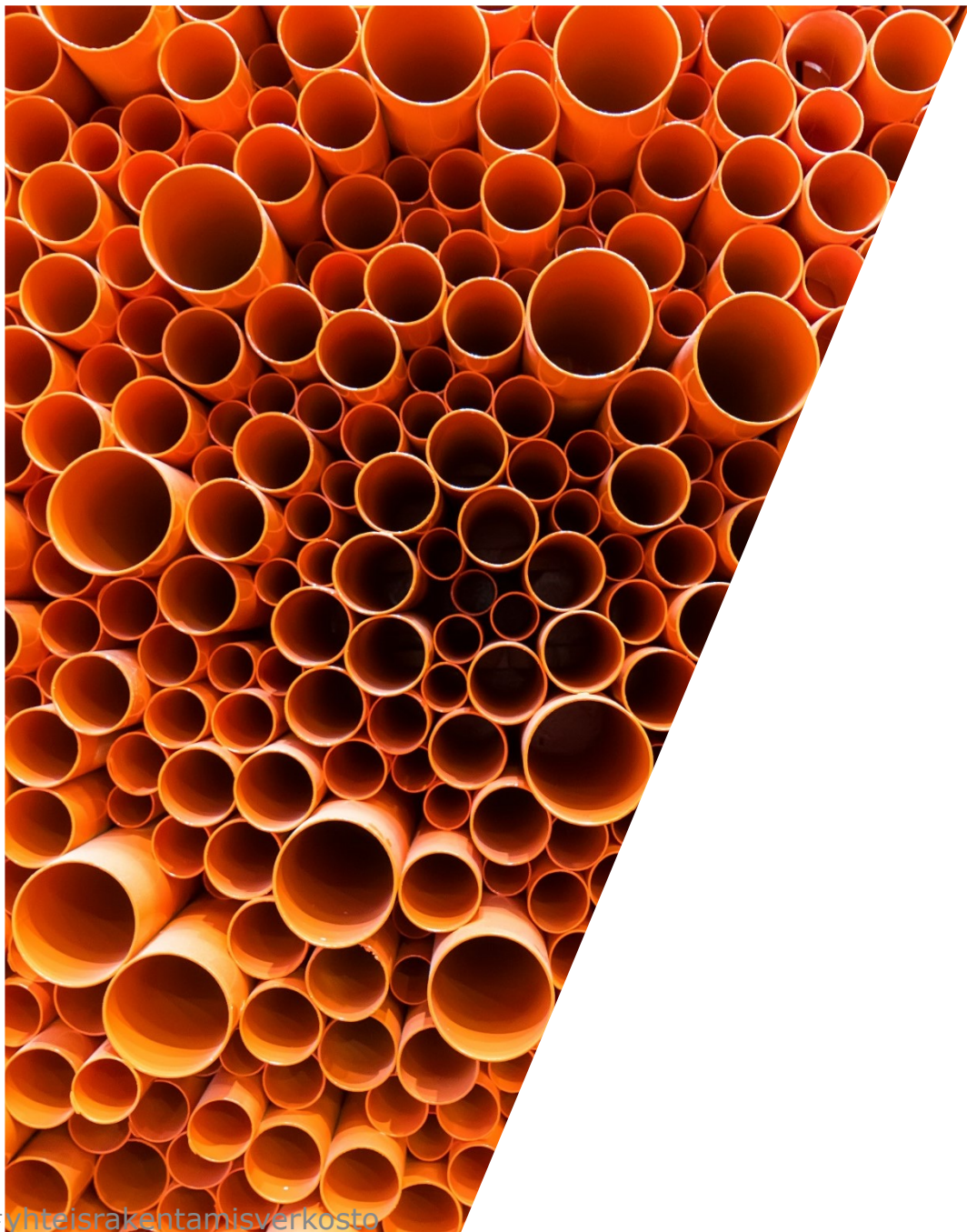
Study on Implementation and monitoring of measures under Directive 61/2014 Cost Reduction Directive, Final report SMART 2015/0066

Komission yhteisrakentamisdirektiiviä koskeva tutkimus: keinoja tukea yhteiskäyttöä

- ▶ Viranomaisten tulisi selkiyttää hintasääntelyä yhdyskuntatekniikan verkkojen sekä televerkkojen osalta siten, että se mahdollistaisi näiden eri verkkotoimijoiden välisen yhteistyön. Tämä tarkoittaa suuntaviivojen rakentamista hinnoittelun arviointiperiaatteista huomioiden teleyritysten oman käytön sekä kustannusten jakamisesta eri toimialojen välillä oikeudenmukaisin ja tasapuolisin ehdoin.
- ▶ Sääntelyviranomaisten tulisi kannustaa toimijoita viitetarjousten julkaisemiseen ja tarvittaessa neuvoa soveltuvien sopimusehtojen laatimisessa passiivisen infrastruktuurin yhteiskäytölle. Sopimusehtoja laadittaessa olisi huomioitava eri toimialojen hyvät ja toimivat käytännöt sekä HMV-sääntelyssä käytetyt viitetarjoukset passiivisen infrastruktuurin yhteiskäytölle.
- ▶ Keskitetyn tietopisteen palvelun kehittämisessä on otettava huomioon mahdollisuus selvittää passiivisen infran saatavuus ja kapasiteetti sekä varmistaa annettujen tietojen ajantasaisia.

Komission tiedote 19.2.2020 Strategiaan liittyen: yhteisrakentamisdirektiiviä aletaan uudistamaan

COM(2020) 67 final. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealla. Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa.

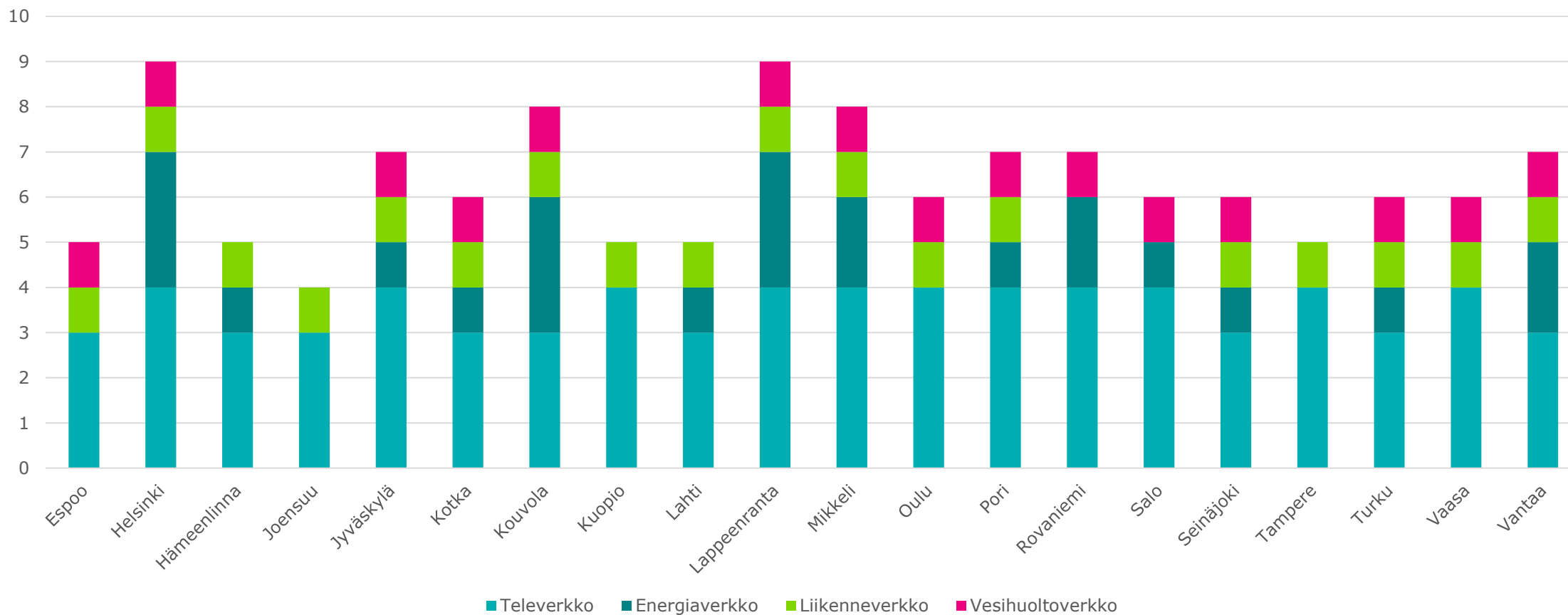
TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

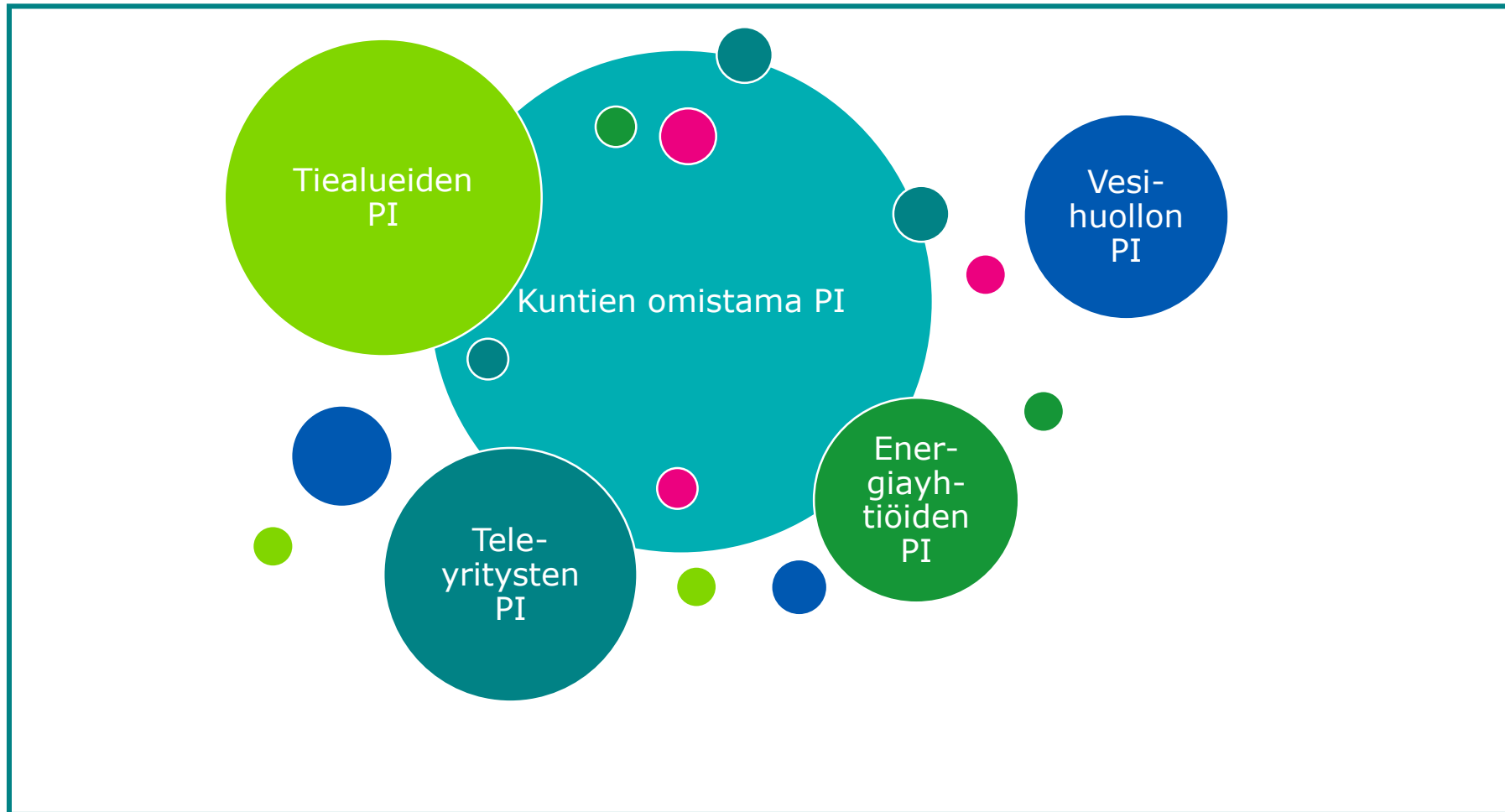
Passiivisen infran yhteiskäyttö

Jatkotoimenpiteet

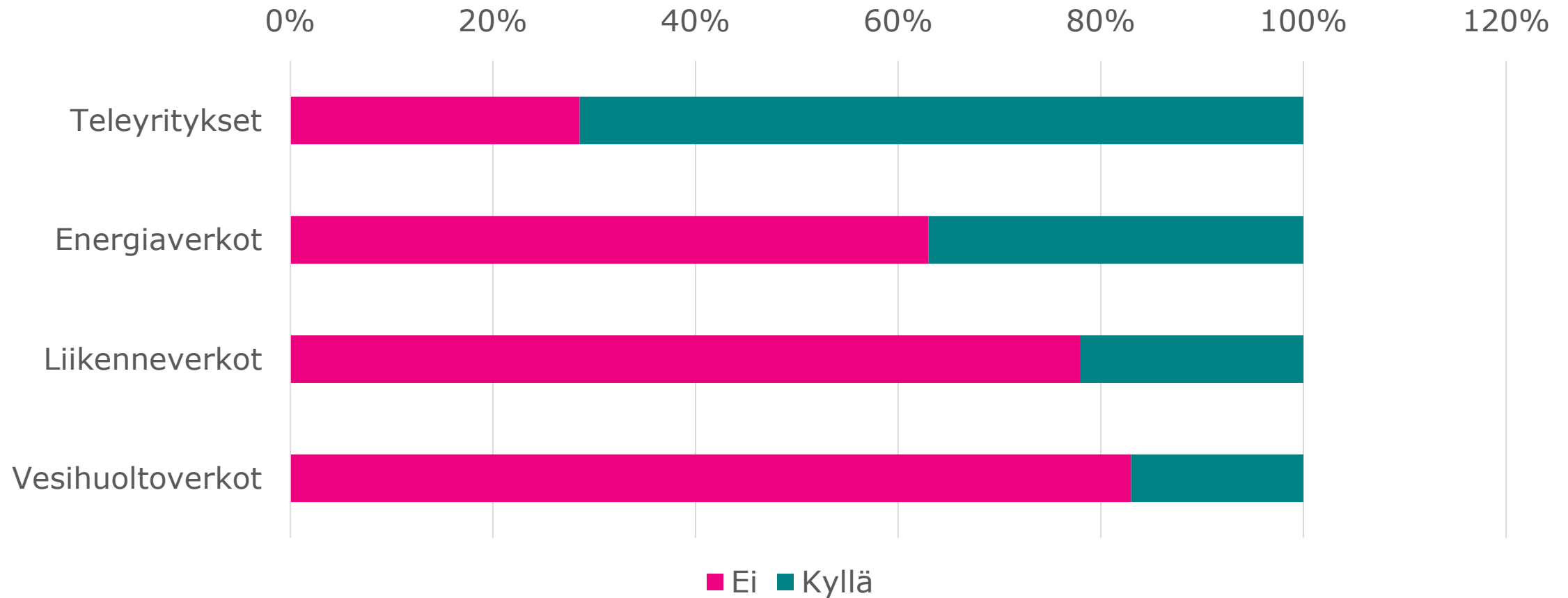
Kyselyyn vastanneita passiivisen infran toimijoita 20 suurinta kaupunkia

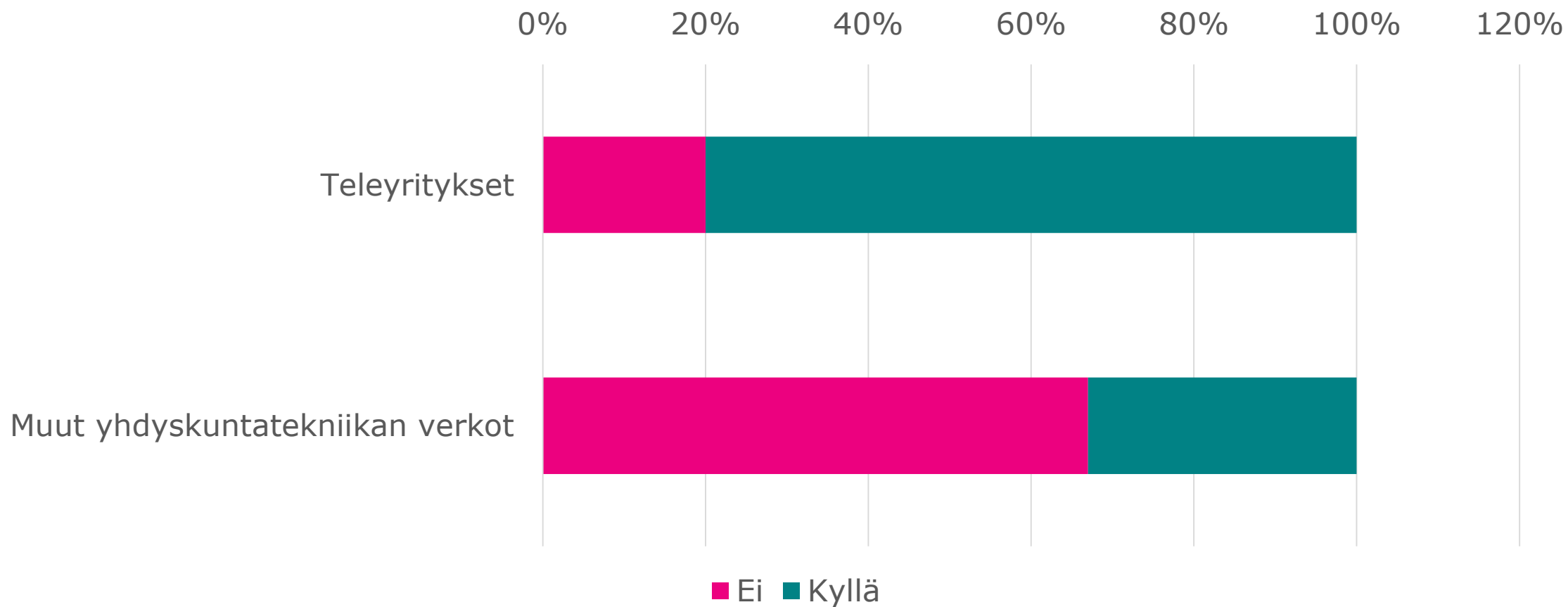
Passiivi-infran (PI) toimijat

Halu vuokrata passiivista infraa muilta

Vuokraamiseen on olemassa vakioprosessi

Yhteiset pelisäännöt passiivisen infran yhteiskäyttöön

Traficomın ehdotus jatkotoimenpiteeksi

Tavoite

- ▶ Edistää infrastruktuurin rakentamista ja lisätä viestintäverkkoinvestointeja
- ▶ Helpottaa infran yhteiskäyttöä
- ▶ Alentaa rakentamiskustannuksia
- ▶ Saada olemassa oleva infra hyötykäyttöön
- ▶ Tehostaa resurssien käyttöä
- ▶ Yhteensovittaa resurssitarpeita

Ehdotuksia sisällöstä ja lopputuloksista?

- ▶ **Laajapohjainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä kehittää passiivi-infran yhteiskäytön pelisääntöjä toimialojen tarpeet huomioiden**
 - ▶ Määritellään yhteiskäytön keskeiset kohteet
 - ▶ Määritellään prosessi passiivi-infran saatavuuden selvittämiseen
 - ▶ Määritellään prosessi yhteiskäyttö pyyntöihin vastaamiseen sekä yhteiskäytöstä sopimiseen
 - ▶ Yhteiset sopimusmallit
 - ▶ Yhteiset toimintatavat, menettelyt vuokra-aikana ja vuokra-ajan päätyttyä
 - ▶ Hinnoittelu?

Miten työ etenee?

- ▶ Asiantuntijaryhmän perustaminen
- ▶ Kartoitus käytössä olevista toimintamalleista ja hyvistä käytännöistä
- ▶ Käytäntöjen yhteensovittaminen
- ▶ Hyödynnetään eri alojen asiantuntijoita
- ▶ Traficom tarjoaa foorumin, toimijat luovat pelisäännöt
- ▶ Yhdessä määritellään tekemisen laajuus ja tarkkuustaso
- ▶ Pelisääntöjen dokumentointi
- ▶ Yhdessä rakennettujen pelisääntöjen käyttöönotto ja levittäminen alalle
- ▶ Aikataulutus?

Kiitos!

Kysymyksiä: paivi.peltola-ojala@traficom.fi
[@PeltolaOjala](#)